

ИЗВЕШТАЈ О УЧЕШЋУ НА БИЗНИС СКУПУ ЕАС СА ПРИДРУЖЕНИМ ДРУШТВИМА, ВЕРСУА, ШВАЈЦАРСКА 24-25.01.2017.

Од 24 до 25. јануара, у месту Версуа, у Швајцарској, у INTEGRAL Science Data Center – ISDC (INTEGRAL – INTErnational Gamma Ray Astrophysics Laboratory је космичка мисија, Европске космичке агенције, за нискоенергетску гама астрономију, лансирана 2002) одржан је годишњи пословни скуп управе Европског астрономског друштва и представника придружених друштава (Business Meeting with affiliated societies).

Први овакав скуп са представницима придружених друштава, поред редовне годишње скупштине која се одржава на ЈЕНАМ/ЕВАС конференцијама које организује ЕАС, одржан је у Лајдену, 2008. Циљ је био:

1. Размена информација о улози и активностима, које друштва имају на националном и европском нивоу.
2. Дискусија о улози ЕАС сада и убудуће.
3. Промоција сарадње између придружених друштава на регионалном и европском нивоу (Ова иницијатива је довела до формирања СРЕАИЦ, као секције или огранка ЕАС за југоисточну Европу) .
4. Моделирање сарадње између ЕАС и придружених друштава, која оптимизира интеракцију и проток информација између астронома и држава чланица са једне стране и паневропских институција са друге.

На овом скупу представник ДАС био је Слободан Нинковић.

Следећа два скупа, 2009. и 2010. године одржана су на опсерваторији Кенигштуле код Хајделберга. На скупу 2009. нисмо имали представника а 2010. је, као новоизабрани председник ДАС, учествовао Милан С. Димитријевић. Године 2011. он је учествовао на скупу у Ниону а 2012, 2013. и 2014 на скуповима у Ролу. На састанцима 2015. и 2016. није било представника ДАС а ове, 2017. године, на састанку у Версуа били су Соња Видојевић и Милан С. Димитријевић.

На скупу је представљено Европско астрономско друштво, основано 1990. на X Регионалном астрономском скупу у Давосу у Швајцарској, коме је присуствовао Милан С. Димитријевић. Оно данас има 888 чланова из 34 земље и придружена астрономска друштва из 24 државе. Сваке године организује велики астрономски скуп који се у почетку звао JENAM (Joint European and National Astronomical Meeting) а затим EWASS (European Week of Astronomy and Space Sciences) и до сада их је било 24 а ове године се организује 25. у Прагу. Поред тога, 2001. је ЕАС покренуо „EAS Publication Series“, где се штампају зборници радова од општег значаја за астрономију, зборници са конференција и монографије. До данас је у оквиру серије изашла 81. књига. ЕАС осим тога додељује награду „Тихо Брахе“ за заслуге у развоју астрономије и две награде за које средства даје фондација MERAC (Mobilising European Research in Astrophysics and Cosmology) за области: 1. Теоријска астрофизика; 2. посматрачка астрофизика; 3. нове технологије у астрономији, алтернативно једне године за две

најбоље докторске тезе, а друге за највећи успех у раној каријери. Осим тога, сваке године додељује позвано предавање „Лодевик Волтјер“ (први председник ЕАС) за велики допринос астрономији, које се одржава на ЕВАСу.

Јан Палоуш је представио *Европски форум о астрономији*, који ће свој састанак одржати на ЕВАСу у Прагу, где ће имати и специјалну седницу: *European Forum of Astronomical Communities in the New Member States*. Позвао нас је да ДАС именује два представника, који ће бити ослобођени котизације и добити помоћ за смештај, који би на овим састанцима заступали ДАС. Замолио нас је да му имена ове две особе пошаљемо што пре.

Затим је разматрана стратегија ЕАС према Бриселу и европским организацијама. Наглашено је да су у ЕАС ушле као придружене организације: „Макс Планк институт за гравитациону физику“, Институт за астрофизику са Канарских острва, Универзитет у Женеви, Универзитет у Лијежу, Фондација Еугенидис из Атине, *EDP Sciences (Édition Diffusion Presse Sciences)* и *Ecole Polytechnique Federale de Lausanne*.

После кафе паузе на реду је била расправа о координацији рада ЕАСа и АСТРОНЕТА.

Затим је одржано предавање о *European Regional IAU Office for Development*. Наглашено је да се у МАУ у овом тренутку дискутује о увођењу посебног чланства за младе који раде докторске дисертације.

Први део другог дана рада био је посвећен питањима конференције ЕВАС (Европске недеље о астрономији и космичким наукама), коју организује ЕАС. Најпре је анализирана протекла конференција ЕВАС 2016 у Атини а затим је Јан Палоуш упознао присутне са организацијом и програмом ЕВАСа 2017, који се одржава од 26 до 30 јуна у Прагу. Напоменуо је да очекује око хиљаду учесника и да ће у програму бити 16 симпозијума и 22 специјалне седнице. посвећене разним областима астрономије. У оквиру ЕВАСа, биће, као и сваке године, одржана и Генерална скупштина ЕАС. Упозорио је представнике друштава да пренесу члановима да ко на време не плати годишњу чланарину за ЕАС неће моћи да добије стипендију нити да плати смањене трошкове регистрације за чланове ЕАС. Затим се прешло на разматрање конференције ЕВАС 2018. у Ливерпулу и донета одлука да се објави позив да се пријаве жеље за организацију конференције ЕВАС 2019.

Затим су присутни представници друштава добијали редом реч да изнесу активности у њиховој средини и евентуалне проблеме. О астрономији и раду друштава у својим земљама говорили су представници Србије, Немачке, Данске, Шведске, Јерменије Француске, Аустрије, Русије, Чешке, Италије, Енглеске и Швајцарске. Наше излагање, за које смо припремили две презентације (а осим нас презентацију је имао само Арег Микаелијан из Јерменије), било је лепо примљено. Нарочиту пажњу је изазвао извештај о Олимпијадама који је покренуо живу дискусију у којој су учествовали председник, ЕАС Тјери Курвоазје и представници Енглеске Италије, Русије, Јерменије и Данске. Представник Енглеске је изјавио да најбоље Олимпијаде из астрономије организују на истоку Европе и ван ње а да их нажалост у Енглеској није било и да би ЕАС

требало да се позабави и проблематиком оваквих догађања што је председник Тјери Курвоазје подржао. Такође је исказана жеља да се 2020 Олимпијада одржи у Србији и замољена помоћ ЕАС.

Из излагања појединих представника види с да астрономска друштва западних земаља (Енглеска, Немачка, Француска, Данска... организују националну астрономску конференцију сваке године). Аустријско друштво од својих чланова наплаћује и чланарину за ЕАС, тако да су сви и чланови европског друштва. Арег Микаелијан је предложио да ЕАС за сваког члана отвори индивидуалну ВЕБ страницу на своме сајту.

На крају скупа закључено је да ЕАС испуњава своју улогу и да није неопходна нека промена досадашње стратегије.

Генерално сматрамо да је учешће представника ДАС на овом годишњем скупу врло корисно, не само за размену информација о активностима и догађајима и кретањима у астрономским круговима у европском простору, као и учешће у одлучивању о општим питањима, него и за међусобно упознавање и размену мишљења челних људи у појединим друштвима што доприноси бољој координацији рада и међусобној сарадњи.

У Београду 27. јануар 2017.

Милан С. Димитријевић
Соња Видојевић